

TEKNOFEST

HAVACILIK, UZAY VE TEKNOLOJİ FESTİVALİ

İNSANLIK YARARINA TEKNOLOJİ YARIŞMASI PROJE DETAY RAPORU

PROJE KATEGORİSİ: Sosyal İnovasyon

PROJE ADI: Göç Eden Çocukları Mutlu Eden Uygulama

TAKIM ADI: Türkiye'nin Çocuk Rehberleri

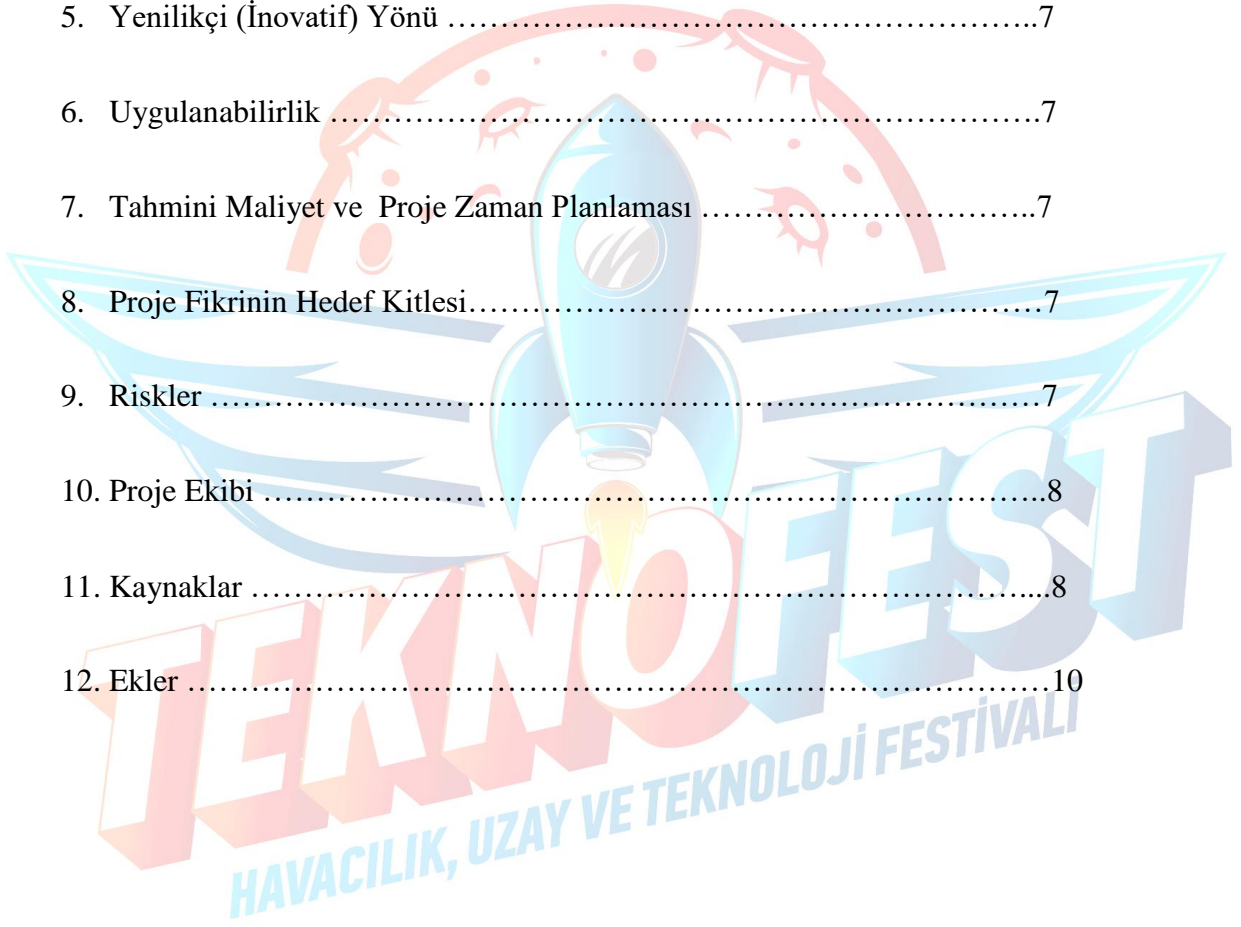
TAKIM ID: T3-22050-147

TAKIM SEVİYESİ: İlkokul

DANIŞMAN ADI: Merve Hilal Demirkan

İÇİNDEKİLER

1. Proje Özeti	3
2. Problem / Sorun	3
3. Çözüm	4
4. Yöntem	5
5. Yenilikçi (İnovatif) Yönü	7
6. Uygulanabilirlik	7
7. Tahmini Maliyet ve Proje Zaman Planlaması	7
8. Proje Fikrinin Hedef Kitlesi.....	7
9. Riskler	7
10. Proje Ekibi	8
11. Kaynaklar	8
12. Ekler	10

İçindekiler

1. Proje Özeti (Proje Tanımı)

Göç, belirli bir nüfusun farklı sebeplerden dolayı buldukları yerden başka bir yere gitmesi olarak tanımlanmaktadır. Ülkemizin en güncel sorunlarından biri ise savaş sebebiyle ülkemize sığınan sığınmacılardır. Bizim bu projede hedef kitlemiz göç sebebi ile bulunduğu ülkeye uyum sağlayamamış kendini yalnız hisseden çocuklara yine çocukların gözünden mobil bir rehberlik hizmeti sunmaktır. Bu projede amacımız Türkiye'ye göç eden çocuklara bir akran rehberliği uygulaması ile sosyal uyumlarında yardımcı olmaktır. Bu uygulamada Türkiye'nin Çocuk Rehberleri tarafından hazırlanan görsel ve video anlatımlı sunumlardan oluşan bir telefon uygulaması tasarlanmış ve bu uygulama ile göç eden çocukları mutlu etmek hedeflenmiştir. Uygulamada il, alt yazı dili, tarihi yerler, parklar, okullar, oyun alanları gibi seçenekler bulunarak gitmek istedikleri mekanların görselleri, Türkçe videolar ile tanıtılmış ve nasıl gideceklerinin de tarif edildiği zengin bir içerik sunulmuştur.

2. Problem/Sorun:

- Göç; bireylerin ya da grupların bir ülkeden başka bir ülkeye, bir bölgeden başka bölgeye, bir şehirden başka şehre hareketi olarak tanımlanmaktadır (Gün & Bayraktar, 2008). Göç eden toplumların uyum sağlaması, yabancı ile yerlinin birliktelik içinde bir arada yaşaması demektir. Sığınmacı ve göçmenlerin neredeyse yüzde 70'i kadın ve çocuklardan oluşmaktadır ve Birleşmiş Milletler çocuk haklarına dair sözleşme, ilk kez 1989 onaylanmış ve ikisi hariç tüm BM ülkeleri tarafından tasdik edilmiştir (Bulut, 2015).
- Alexandra Fielden (2008) hazırladığı raporda uyumun sağlanması için 3 maddeye sahip olması gereklidir, ilk olarak vardığı ülkede yasal bir statüye sahip olmalı ki temel haklardan yararlanabilsin ikinci olarak ekonomik yaşam koşullarına sahip olmalıdır üçüncü olarak sosyal ve kültürel olarak ev sahibi ülke toplumu tarafından kabul edilme ve kendisinin de uyum gösterme süreçleri önemlidir (Bulut, 2015).
- Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF)'nin Eylül 2016 verilerine göre Türkiye, son yıllarda en çok mültecinin sığındığı ülkedir ve kuvvetle muhtemel en çok çocuk göçmen de ülkemizde bulunmakta olup bu rakam 2020 yılında da değişiklik göstermemiştir (UNICEF, 2016).
- Göçe uyum sağlayamayan çocuklarda anti-sosyal kişilik bozukluğu, madde kullanımı ve suç oranının yüksek olduğu bildirilmektedir (Özdemir & Budak, 2017). Göçmenlerin toplu buldukları yerlerde suça yönelik faaliyetleri ev sahibi toplumla aralarındaki uyumsuzluğun artmasına ve kabul etmemeye dönüşebilir (Bulut, 2015).
- Var olan mobil rehberlik uygulamaları çocuklara yönelik olmadığından yetersiz kalmakta ve göçmen çocukların aidiyet kazanmalarına yönelik içsel süreçlerine dikkat etmemektedir.
- Ülkemize göç eden çocukların en büyük problemi gerek dil gerek farklı bir yer

olması sebebi ile sosyal uyumu yakalayamamasıdır. Bu durum zaten travmatik bir geçmişten gelen çocukların gelecekte sorunlu bireyler olmasına ve toplumsal risk teşkil etmesine sebep olacaktır.

2. Çözüm:

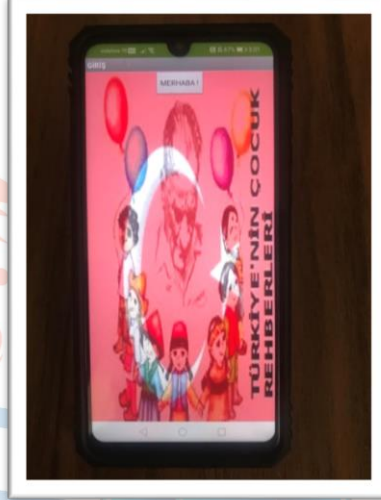
- Bir göçmenin yaşı, cinsiyeti, göç sebebi ne olursa olsun, göçmenlik durumundan dolayı yaşadığı sıkıntılar ve problemleri şu şekilde sıralanabilir; yabancılaşma duygusu, yalnızlık duygusu, boşluk duygusu, özlem duygusu, kişilik sorunu, köksüzlük, kuşkuculuk, kırgınlık, suçluluk duygusu, önyargı, dil problemi, kendi dillerinin aşağılanması hissi. (Şahin, 2001).
- Genel olarak mobil öğrenme, ortama bağlı kalmaksızın içeriğe ulaşabilmeyi, başkalarıyla iletişim kurmayı sağlayan, dinamik olarak üretilen hizmetlerden yararlanmayı ve kullanıcının bireysel olarak gereksinimine hızlı bir şekilde cevap vererek üretkenliğini ve iş performans verimliliğini arttıran, mobil teknolojiler aracılığıyla gerçekleşen bir eğitim yöntemidir (Brown & Merwe, 2005).
- Bizde mobil uygulamamızda psikolojik olarak savunmasız olan çocuk göçmenlerin sorunlarına çözüm üretebilmek için yeni tanıştıkları kültüre onların gözü ile yaklaşabilmek ve uyumunun gerçekleşirken kendi kimlikleri kendi dilleri ile akran öğrenmesi şeklinde bir uygulama tasarladık.
- Aynı zamanda ev sahipliği yapan çocuklardaki yardımlaşma, kabullenme gibi duygusal faktörleri de pekiştirdik.
- Sosyal uyum problemi yaşayan çocuklar, aitlik hissini kazanmaları ve o şehri tanımaları için çocukların mutlu olabileceği yerleri gezmelidirler. Bu süreçte akranları ile iyi iletişim kurabilmek için Türkçeyi daha iyi kullanmalıdırlar. Türkiye'nin Çocuk Rehberleri bu projede MIT App Inventor uygulamasını kullanarak bir mobil uygulama tasarlamıştır. Play storedan uygulama ücretsiz indirilerek internetsiz olarak kullanılabilir. Farklı sebepler neticesinde göç etmek zorunda kalan çocuklar, tasarlanan mobil uygulama ile hem buldukları şehri çocuk rehberleri ile tanımış hem de çocuk rehberlerin sesli anlatımları ile Türkçeyi daha iyi öğrenmişlerdir.
- Uygulama arayüzü indirilmiş hali Şekil 1' de yer almaktadır.

ŞEKİL 1: MIT App Inventor Türkiye'nin Çocuk Rehberleri Mobil Uygulaması Arayüzü

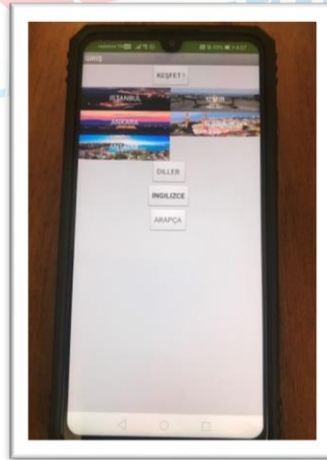
4. Yöntem

- İlk aşama olarak literatür taramasında ülkemizde en çok göç alan 5 ili araştırılmıştır. Bu iller sırası ile; İstanbul (54.644), İzmir (18.025), Bursa (17.948), Ankara (17.660), Antalya (10.002) olarak belirlenmiştir (TÜİK, 2020).
- MIT App Inventor yazılımı üzerinden uygulama dizaynı ve kodu yazılmıştır. Uygulama giriş ekranı Şekil 1’de gösterilmiştir.

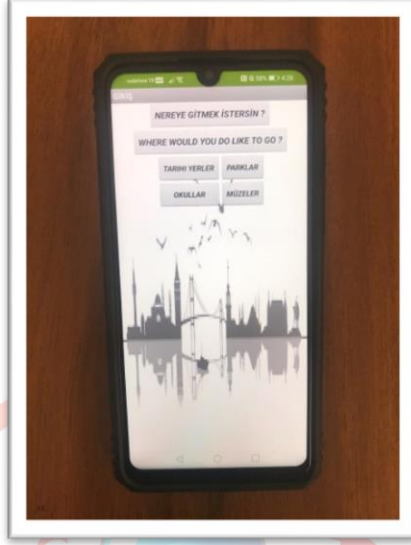
ŞEKİL 1: TÇR (Türkiye'nin Çocuk Rehberleri) mobil uygulama

- Merhaba butonuna tıklandığında “KEŞFET” kısmı olan en çok göç alan 5 şehir ve Türkiye’ye en çok göçün geldiği ülkeler sırası ile Irak, Azerbaycan, Türkmenistan olarak sıralanmaktadır (TÜİK, 2020). Uygulamada göç eden nüfusun çoğunluğunun Arapça konuşması ve uygulamanın aynı zamanda turistik amaçla gelen çocukların da hizmetine sunabilmek için alt yazı dile olarak Arapça ve İngilizce kullanılmıştır. Uygulama üzerinde ki bir sonraki aşama Şekil 3’te gösterilmiştir.

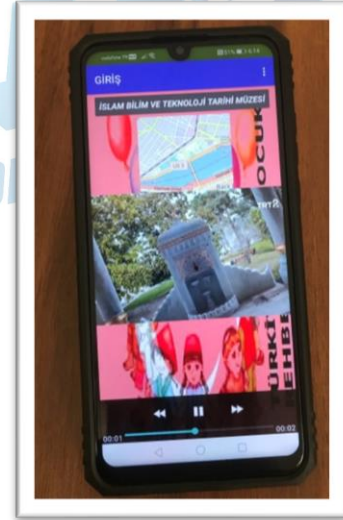
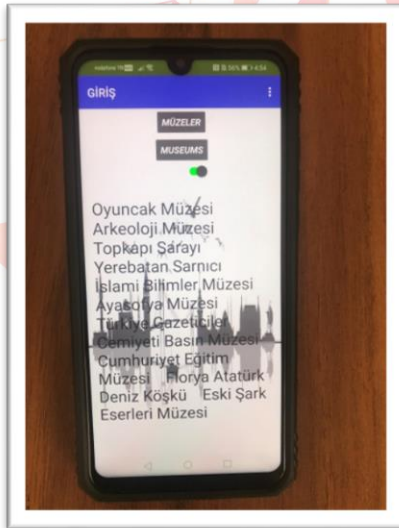
ŞEKİL 3: Mobil Uygulama Şehir ve Dil Seçim Arayüzü

- Uygulama üzerindeki 3. Aşamada ise “KEŞFET” arayüzünden, seçilen şehirde nereye gitmek istenildiği sorulmuştur. Bu aşama uygulama arayüzü ekranında Şekil 4’te olduğu gibi gösterilmiştir.

ŞEKİL 4: Gidilmek İstenen Mekan Seçimi

- Seçilen mekan seçenekleri 4. Aşamada alt alta sıralanmıştır. Bu aşamada bireylerin konumları tespit edilerek yakın olan seçeneklerde sunulabilmektedir. Aynı zamanda liste içinden mekan aramaları da yapılmaktadır. Seçilen “MÜZE” butonu ile listelenmekte olan müzeler Şekil 5’te verilmiştir.
- Seçilen müze üzerine gelen ara yüzde müzenin konumu, müze ile ilgili bölümlerin videoları Türkçe olarak anlatılmakta ve seçilen dil altyazısı ile sunulmaktadır. Bu aşamadaki uygulama arayüzü Şekil 6’da gösterilmiştir.

ŞEKİL 5: Gidilmek İstenen Mekan Listesi **ŞEKİL 6:** Seçilen Müze Arayüzü

- Uygulama bitiminde uygulamayı kullanan çocuklar gezdikleri mekanlar hakkında yorum yapabilmekte (uygulama üzerinde online olan tek kısım), 360⁰ görsel ekleyebilmektedir.

ŞEKİL 7: Müze Sonrası Yorumlar

5. Yenilikçi (İnovatif) Yönü

Online rehberlik hizmetleri bulunmaktadır ancak bu uygulamaları internet alt yapısı olmadan çalışmamakla beraber göç eden vatandaşların uyum süreçleri düşünülerek yapılmamış ve tanıtılan mekanlar çocuklara göre seçilmemiştir.

6. Uygulanabilirlik

Telefon uygulaması ücretsiz olarak indirilebilmekte ve internet olmayan ortamlarda da rahatlıkla kullanılabilir.

7. Tahmini Maliyet ve Proje Zaman Planlaması

Uygulama arayüzü internet üzerinden kodlandığı için herhangi bir maliyeti bulunmamaktadır.

Proje zaman planlaması Tablo 1’de gösterilmiştir.

TABLO 1: Proje Zaman Planlaması

Faaliyetin Adı	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran
1.Proje takımının kurulması	✓				
2.Proje konusunun belirlenmesi ve malzeme temini	✓	✓			
3.Proje takviminin hazırlanması	✓	✓			
4.Literatür taranması	✓	✓			
5. Uygulama ara yüz için videoların (turizm bakanlığı vb. yerlerden) derlenmesi		✓	✓		
7. Uygulamanın test edilmesi				✓	✓

8. Proje Fikrinin Hedef Kitle (Kullanıcılar):

Tasarlanan mobil uygulama 13 yaş ve üzeri göçmen çocukları kapsamaktadır. Aynı zamanda 13 yaş ve üzerindeki tüm çocukları kapsamaktadır.

9. Riskler:

Risk matrisi Tablo 2’ de verilmiştir.

TABLO 2: Risk Matrisi

Risk	Risk Olma İhtimali	Risk Seviyesi	Önleme/ Uyarı /Çözüm	Çözüm Sonrası Riskin Olma İhtimali	Risk Seviyesi
Mobil uygulamayı her yaşta çocuk kullanabilecek.	Olası	Yüksek	Mobil uygulamaya, giriş yapmadan önce mail adres doğrulama kısmı bulunmaktadır. Bir çocuğun mail adresi alabilmesi için 13 yaşında olması gerekmektedir (Google Hesap Kaynakları, 2020)	Olasılık dışı	Düşük
Uygunsuz yorumlar yazılabilir.	Mümkün	Orta	Yorumlar uygulayıcı ekip (TÇR) tarafından onaylanmak sureti ile yayınlanmaktadır.	Olasılık dışı	Düşük

10. Proje Ekibi

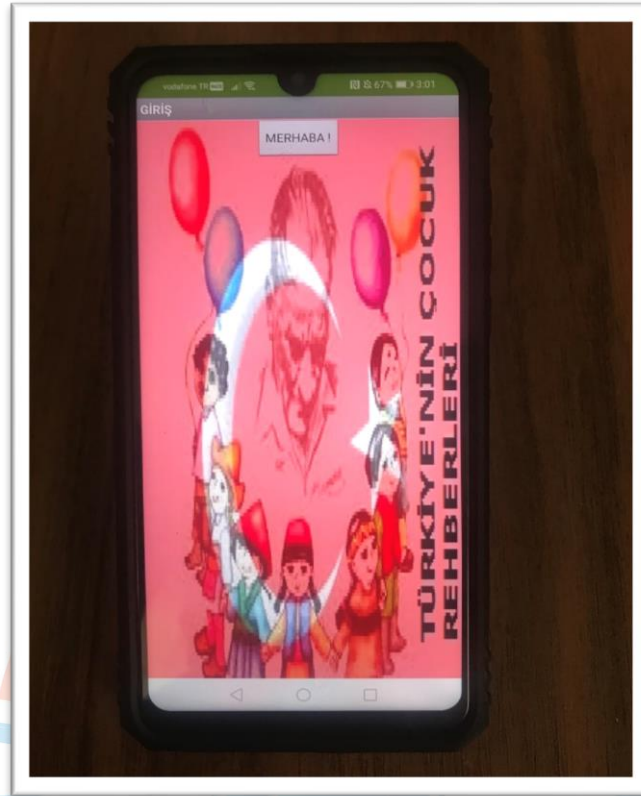
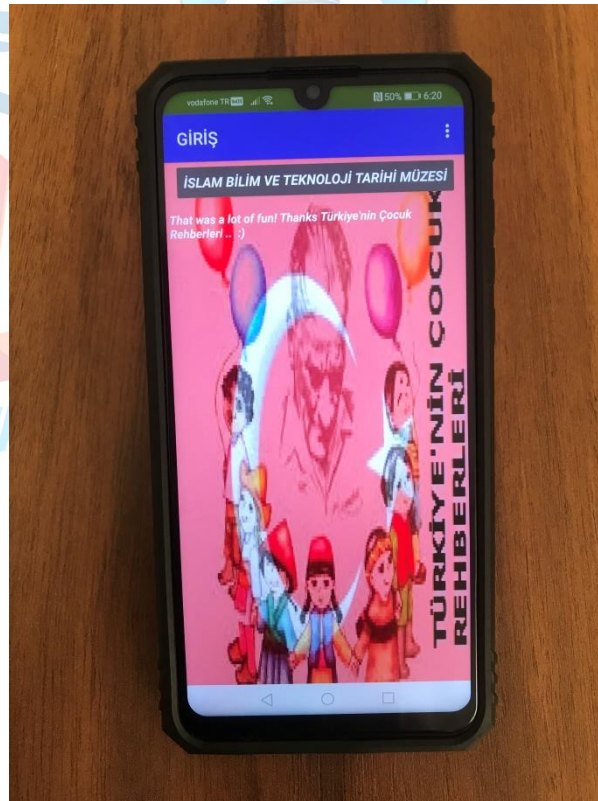
Takım Lideri: Ayşe Sude Aslantaş

Adı Soyadı	Projedeki Görevi	Okul	Projeye veya problemle ilgili tecrübesi
M. Hilal Demirkan	Danışman	Gaziantep Nuray Tuncay Kara Bilim ve Sanat Merkezi	Tasarım, kod, yazılım
Ayşe Sude Aslantaş	Takım Üyesi	Gaziantep Nuray Tuncay Kara Bilim ve Sanat Merkezi	Tasarım, kod, yazılım
Melih Yüşa Kürüz	Takım Üyesi	Gaziantep Nuray Tuncay Kara Bilim ve Sanat Merkezi	Tasarım, kod, yazılım
Nehir Dardere	Takım Üyesi	Gaziantep Nuray Tuncay Kara Bilim ve Sanat Merkezi	Tasarım, kod, yazılım
Nehir Göklü	Takım Üyesi	Gaziantep Nuray Tuncay Kara Bilim ve Sanat Merkezi	Tasarım, kod, yazılım

11. Kaynaklar

- AG Stone Değerli Taşlar. (2020, Mayıs 23). *Taşlar ve Sağlık*. <http://www.agstone.net> adresinden alınmıştır
- Akkaya, R. (2011). Doğal Kuvars Mineralinin Termolüminesans Özellikleri ve Kinetik Parametrelerin Belirlenmesi. *T.C. Adıyaman Üniversitesi Fen Bilimleri Entitüsü*, 1-72.
- BBC News. (2020, Mayıs 26). *Günlük Hayatımızın Parçası Beş Radyasyon Kaynağı*. News Türkçe. adresinden alınmıştır
- Bozbıyık, A., Özdemir, Ç., & Hancı, İ. (2002). Radyasyon Yaralanmaları ve Korunma Yöntemleri. *Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi*, 272-274.
- Brown, T., & Merwe, H. J. (2005). *Mobile Technology: The future of learning in your hands*.

- Cape Town: mLearn.
- BTK. (2017). *Elektronik Haberleşme Sektörüne İlişkin İl Bazında Yıllık İstatistik Bülteni*. Ankara: Bilgi Teknolojileri İletişim Kurumu.
- Bulut, Y. (2015). *Uluslararası Göç ve Mülteci Uyumu Sorununda Kamu Yönetiminin Rolü*. İstanbul: Umuttepe Yayınları.
- Değerli Taşlar. (2020, Mayıs 22). *Değerli Taşlar ve Faydaları; Kristal Kuvars*. <https://www.degerlitaslar.gen.tr> adresinden alınmıştır
- EGM. (2020, Ocak 20). *Emniyet Genel Müdürlüğü Trafik Başkanlığı*. Trafik İstatistik Bülteni: <http://trafik.gov.tr> adresinden alınmıştır
- Google Hesap Kaynakları. (2020, 9 Haziran).
- Griffiths, D. J. (1981). *Introduction to Electrodynamics*. London: Cambridge Üniversitesi Yayınevi.
- Gün, Z., & Bayraktar, F. (2008). Türkiye’de İç Göçün Ergenlerin Uyumundaki Rolü. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 167-176.
- Habertürk. (2020, Mayıs 26). *4,5G İle Cepten İnternet Kullanımı 2’ye Katlandı*. Habertürk: <https://www.haberturk.com> adresinden alınmıştır
- İndigo Dergisi. (2020, Mayıs 28). <https://indigodergisi.com> adresinden alınmıştır
- Kuyucu, M. (2017). Gençlerde Akıllı Telefon Kullanımı Ve Akıllı Telefon Bağımlılığı Sorunsalı: “Akıllı. *Global Media Journal TR Edition*, 328-359.
- Özdemir, A., & Budak, F. (2017). Göçün Çocuk Ruh Sağlığı Üzerine Etkileri. *KADEM Kadın Araştırma Dergisi*, 212-223.
- Şahin, C. (2001). Yurt Dışı Göçün Bireyin psikolojik Sağlığı Üzerindeki Etkisine İlişkin Kuramsal Bir İnceleme. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 57-67.
- TÜİK. (2020, Mayıs 25). <http://www.tuik.gov.tr> adresinden alınmıştır
- UNICEF. (2016). *Mülteci ve Göçmen Çocukların Maruz Kaldığı Giderek Büyüyen Kriz*. New York: UNICEF.
- Yılmaz, S. (2018). İstanbul İlindeki Yoğun Yaşam Alanlarında. 1-51.
- Brown, T., & Merwe, H. J. (2005). *Mobile Technology: The future of learning in your hands*. Cape Town: mLearn.
- Bulut, Y. (2015). *Uluslararası Göç ve Mülteci Uyumu Sorununda Kamu Yönetiminin Rolü*. İstanbul: Umuttepe Yayınları.
- Gün, Z., & Bayraktar, F. (2008). Türkiye’de İç Göçün Ergenlerin Uyumundaki Rolü. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 167-176.
- Özdemir, A., & Budak, F. (2017). Göçün Çocuk Ruh Sağlığı Üzerine Etkileri. *KADEM Kadın Araştırma Dergisi*, 212-223.
- Şahin, C. (2001). Yurt Dışı Göçün Bireyin psikolojik Sağlığı Üzerindeki Etkisine İlişkin Kuramsal Bir İnceleme. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 57-67.
- TÜİK. (2020, Mayıs 25). <http://www.tuik.gov.tr> adresinden alınmıştır
- UNICEF. (2016). *Mülteci ve Göçmen Çocukların Maruz Kaldığı Giderek Büyüyen Kriz*. New York: UNICEF.

EKLER:**EK 1:** Mobil Uygulama Giriş Ekranı**EK 2:** Mobil Uygulama Bitiş Ekranı